



WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.987.2022

Łódź, 6 października 2022 r.

**Rada Gminy
Ksawerów**

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIV/431/2022 Rady Gminy Ksawerów z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie ustanowienia zasad przyznawania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowej dla Sołtysów gminy Ksawerów.

U z a s a d n i e

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Ksawerów ustanowiła zasady przyznawania diet dla sołtysów gminy Ksawerów.

W dniu 23 września 2022 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze, przedstawiając wątpliwości w zakresie regulacji uchwały, zgodnie z którymi dieta ulega zmniejszeniu o 100% jeżeli sołtys nie wykonuje swoich obowiązków pełny miesiąc kalendarzowy.

W odpowiedzi zawartej w piśmie z 30 września 2022 r. Rada Gminy Ksawerów wyjaśniła, że tak skonstruowana uchwała odpowiada przepisom prawa, ponieważ orzecznictwo nie precyzuje pojęcia „nie wykonywania obowiązków sołtysa przez dłuższy czas”, tym samym Rada Gminy Ksawerów przyjęła, że okres ten wynosi pełny miesiąc kalendarzowy.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Podstawę podjęcia uchwały Nr LIV/431/2022 z dnia 30 sierpnia 2022 r. stanowi art. 37b ustawy o samorządzie gminnym (dalej: usg). Delegacja ustawowa z art. 37b ust. 1 usg, podobnie jak delegacja z art. 25 ust. 4 usg przewiduje upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł, na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem funkcji sołtysa (por. wyrok WSA w Opolu z dnia 4 sierpnia 2015 r., sygn. akt II SA/Op 252/15, wyrok NSA w Warszawie z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt II OSK 406/14). Przez pojęcie „diety” przewidzianej w komentowanej ustawie należy rozumieć przede wszystkim pewien rodzaj świadczeń, mających za zadanie kompensowanie utraconych w związku ze sprawowaniem powierzonej funkcji zarobków i poniesionych jednocześnie w związku ze sprawowanym mandatem kosztów (por. Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, red. prof. Bogdan Dolnicki). Dieta sołtysa, podobnie jak radnego, nie jest wynagrodzeniem, lecz rekompensatą za utracone wynagrodzenie. Celem diety jest więc zniwelowanie sytuacji, gdy sołtys ponosiłby majątkową szkodę z uwagi na pełnienie funkcji społecznej (por. Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, red. dr Sebastian Gajewski, dr Aleksander Jakubowski, C.H. Beck 2018).

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że w ocenie organu nadzoru, przyjęcie zryczałtowanej diety nie jest samo w sobie niezgodne z prawem. Jednakże warto zaznaczyć, że zakresem regulacji przedmiotowej uchwały powinna być objęta również sytuacja, w której sołtys nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczału, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 października 2019 r., sygn. akt II SA/Po 555/19). Z tego względu zakresem regulacji uchwały winna także być objęta sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy czas nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, czyli nie poniósł żadnych kosztów (wyrok WSA w Opolu z dnia 26 lutego 2008 r., sygn. akt II SA/Op 569/07). Przedmiotowa uchwała w § 1 ust. 3 pkt 2 zawiera wprawdzie regulację, że dieta w wysokości 500 zł ulega zmniejszeniu o 100% w przypadku niemożności wykonywania obowiązków sołtysa obejmującej pełny miesiąc kalendarzowy, co oznacza jednakże, że miesięczna dieta dla sołtysów będzie przysługiwać w sytuacji w której nie wykonują oni swoich zadań w okresie krótszym niż miesiąc. Zdaniem organu nadzoru tak skonstruowa-

na regulacja uchwały pozostaje w sprzeczności z istotą świadczenia w postaci diety dla sołtysa, ponieważ w treści uchwały nie znalazły się unormowania określające zasady potrącania wysokości diety w przypadku niesprawowania funkcji przez przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej spowodowanego jego nieobecnością w postaci np. choroby, która trwa krócej niż miesiąc. Tym samym zakresem regulacji uchwały winna także być objęta sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy czas nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, czyli nie poniósł żadnych kosztów (wyrok WSA w Opolu z dnia 26 lutego 2008 r., sygn. akt II SA/Op 569/07). Powyższe naruszenie prawa stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności tejże uchwały w całości.

Wobec powyższego, w sytuacji, w której uchwała Nr LIV/431/2022 Rady Gminy Ksawerów z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie ustanowienia zasad przyznawania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowej dla Sołtysów gminy Ksawerów, w istotny sposób narusza art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:
Wójt Gminy Ksawerów